

K. B. Andersen: Jeg ved ikke, om jeg først måtte bede formanden om enten at skaffe ministeren til veje eller bede landbrugsministeren varetage uddannelsen. Det er jo en lidt usædvanlig situation, vi er i. Jeg ved ikke, om jeg skal vente med at tage ordet, til den ansvarlige minister kommer. Det ville jeg egentlig finde passende.

Formanden: Hr. K. B. Andersen har ordet.

K. B. Andersen: Vel. Jeg forstår altså, at formanden beder mig rette mine bemærkninger til undervisningsministeren, som ikke er her; det er der ikke noget at gøre ved. Det er som sagt usædvanligt. Vi tager det.

Det forslag, vi her skal tage principiel stilling til, har en højst usædvanlig form, netop i forholdet til ministeren. Undervisningsministeren retter med dette forslag en henvendelse til folketinget om at opfordre regeringen, det vil altså sige undervisningsministeren, til at udarbejde planer for den fortsatte udbygning af folkeskolen og andre grundlæggende uddannelser og endvidere til at omsætte planerne i lovforslag, og så følger de retningslinjer, som undervisningsministeren — der altså stadig ikke er her — opfordrer os til at opfordre ham til at følge under det videre arbejde med sagen.

Man må have lov at spørge den fraværende undervisningsminister: hvorfor fremsætter ministeren ikke simpelt hen lovforslag? Det er måske dem, han er hjemme for at lave. Det må forekomme helt gådefuldt, ikke mindst da det eneste punkt af mere kontroversiel karakter, der er med i forslaget, er en udvidelse af undervisningspligten, som der både i foråret 1967 og i foråret 1968 har været bred tilslutning til her i tinget, og som ministeren altså kender folketingets stilling til.

Forslaget er kaldt en reform af de grundlæggende skoleuddannelser. Det er en meget krævende titel; desværre lever forslaget ikke op til denne krævende titel. Trods de mange gode enkeltheder, som der vil være bred enighed om, og som ikke byder på principielt nye synspunkter, er der ikke tale om noget, der fortjener navn af en egentlig reform.

Udvidelsen af undervisningspligten skal jeg ikke ved denne lejlighed endnu en gang gentage de mange argumenter for. Forslaget følger her ganske nøje det socialdemokra-

tiske forslag fra i fjor både med hensyn til den foreslåede tidstermin for gennemførelsen og på det meget vigtige punkt, at undervisningspligten skal kunne opfyldes ikke alene inden for folkeskolen, men også ved andre uddannelsestilbud, altså en understregning af, at det ikke er skolepligt, men undervisningspligt, der er tale om.

Det er klart, at vi i socialdemokratiet er tilfreds med, at ministeren nu endelig kommer med dette forslag. Desværre har ministeren forsynet sit forslag med et par fodnoter, der svækker muligheden for at sikre, at alle unge virkelig får lov til at bruge deres ungdomsår på uddannelse og dermed sikres en rimelig start. Jeg tænker her først og fremmest på spørgsmålet om fritagelse for undervisningspligten. Er det prisen for at få forslaget frem under den nuværende regeringskoalition, at et ukendt antal unge i de kommende år skal have en såkaldt frihed til at vælge en fremtid med langt ringere muligheder end deres kammerater?

Spørgsmålet om det 10. år må drøftes nøje i udvalget. Vi er i socialdemokratiet ikke fremmede over for tanken om det 10. år som et overgangsår mellem den ikke-faglige folkeskoleuddannelse og en bred faglig grunduddannelse. Samtidig er det jo en kendsgerning, at vi i dag har en folkeskoleopbygning, der er 10-årig endende med henholdsvis 10. klasse og 3. real. Vi er ikke i tvivl om, at også det 10. år må med under de undervisningspligtige år — jeg byder ministeren velkommen — når dets stilling er mere afklaret end i dette øjeblik. Det vil givet kunne ske på et så tidligt tidspunkt, at der kan finde en vedtagelse sted i god tid, inden vi efter den tidsplan, som vi er enige om for det 8. og 9. års vedkommende, 1972 og 1973, når til det 10. år, nemlig i 1974.

Vi er også i socialdemokratiet tilfreds med det, der siges i forslaget om handicappede elevers indpasning i det almindelige skolemiljø og om forbedrede undervisningsmuligheder for adfærdsvanskelige elever. Der er intet nyt heri, det er en helt naturlig fortsættelse af den udvikling, der er i gang, og som ikke mindst er blevet viet megen opmærksomhed i de seneste år. Begge spørgsmål hører helt naturligt ind i helheden. — Nu taler undervisningsministeren med landbrugsministeren, det er altså svært at komme til i dag, men vi prøver igen. — Men når